

Omdat scholing werkt!

Jaarverslag schooljaar 2021-2022

opleiding Specialist Ouderengeneeskunde
Gemeenschappelijke Regeling schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten
Zuid-Kennemerland en IJmond

Inhoud

KIES EEN ONDERWERP OM DIRECT TE NAVIGEREN OF SCROLL VIA DE PIJLTJES

Organisatie

Visie

Aantallen jongeren

Activiteiten

Samenwerking

Financiën

In dit jaarverslag over het schooljaar 2021-2022 brengt het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten van de regio Zuid-Kennemerland en IJmond verslag uit over de behaalde resultaten ten aanzien van het vastgestelde beleidskader en de uitvoering door de medewerkers van het Leerplein.

1

Organisatie Het Leerplein

Bestuur

De Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten (VSV) heeft een bestuur (gemeenschappelijk orgaan) dat bestaat uit de wethouders Onderwijs van de deelnemende gemeenten:

- **Bas van Leeuwen** contactgemeente Haarlem
- **Cecilia van Weel en Brigitte van den Berg** gemeente Beverwijk
- **Attiya Gamri** gemeente Bloemendaal
- **Piet Burgering** gemeente Heemskerk
- **Sam Meerhoff** gemeente Heemstede
- **Jeroen Verwoort** gemeente Velsen
- **Lars Carree** gemeente Zandvoort

Uitvoering

Het Leerplein is het regionale bureau leerplicht en RMC in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond en verzorgt de uitvoering. Haarlem is de faciliterende gemeente. In de IJmond is leerplicht in dienst van de betreffende gemeenten.

De samenwerking tussen de gemeenten die deelnemen aan het Leerplein werd vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

Het beleidskader voor leerplicht, RMC en Voortijdig schoolverlaten (VSV) is de Vervolgaanpak "Voortijdige Schooluitval van jongeren 2019 t/m 2022" in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond.

De impact van Corona op het werk van leerplecht en RMC

In de afgelopen paar jaren hebben we allemaal moeten leren leven met de gevolgen van Corona. Ook in het onderwijs is de impact groot geweest. De sluiting van scholen, onlineonderwijs, geen fysieke ontmoetingen. Maar ook veel afwezigheid van docenten en leerlingen bij een Corona-besmetting. Dat heeft veel invloed gehad op het leven van jongeren. Velen van hen hebben online een open dag moeten bezoeken, hebben in hun eerste jaar op het voortgezet onderwijs deels online onderwijs gehad. Voor jongeren in het MBO betekenden de lockdowns dat stages niet konden doorgaan en dat er minder gelegenheid was tot het volgen van arbeids- en praktijktraining. Voor bijna alle jongeren gold dat de lockdowns een grote aanslag waren op hun welbevinden, vanwege het gebrek aan sociale contacten en het ontbreken van de gebruikelijke groepsvormingsprocessen.

Het werk van de medewerkers van het Leerplein is ook gedurende de Coronaperiode zoveel mogelijk doorgegaan. Tijdens de lockdowns vonden gesprekken met leerlingen en/of ouders vooral telefonisch of online plaats. Ook zijn deurbezoeken uitgevoerd als scholen jongeren misten in de online lessen en zelf geen contact kregen met ouders. In sommige gevallen maken de medewerkers van het Leerplein wandelingen met jongeren voor “wandel coaching”.

Ook het schooljaar 2021-2022 was Corona nog zeer aanwezig. Zo sloten de scholen in december al een week voordat de kerstvakantie begon en gingen MBO-scholen pas een week na het einde van de kerstvakantie weer open. Met inachtneming van de

regels hebben de medewerkers van het Leerplein in dit schooljaar hun werk weer grotendeels als vanouds kunnen oppakken. Dat wil zeggen dat weer steeds meer gesprekken en overleggen fysiek hebben kunnen plaatsvinden.

In crisistijd is ook de sluitende aanpak in de regio extra van belang. Zo is er voor scholen van praktijkonderwijs (Pro) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) aanvullende financiering (REACT/ESF) beschikbaar. Hierdoor kunnen zij extra instrumenten en begeleiding bieden aan een brede groep jongeren in kwetsbare posities, in overleg en afstemming met de regio. In het MBO is veel inzet gepleegd op het regelen van stageplekken. Dit is gebeurd door zoveel mogelijk gebruik te maken van de leerwerkmakelaars van MBO en Leerplein, van het Leerwerkloket en van het Stagebureau. Dit is gedaan in afstemming met de Samenwerkende organisatie Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB). Tot slot is door het Leerplein de aanpak van de jeugdwerkloosheid in gang gezet met het MBO, de PRO- en VSO-scholen en de arbeidsmarktregio. De rijksoverheid biedt vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) financiële middelen aan scholen en gemeenten “voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na Corona”. Het gaat dus om het herstellen van in Corona tijd opgedane achterstanden en ook om de ontwikkeling van het onderwijs met in het achterhoofd de “lessons learned” in Coronatijd. In onze regio is over de plannen en de aan te vragen middelen afstemming geweest met de schoolbesturen en met de gemeenten om te zorgen dat de middelen zoveel mogelijk aanvullend op elkaar kunnen worden ingezet.

2

Visie Meerjarenbeleidsplan

De regionale visie is verwoord in het meerjarenbeleidsplan *Vervolgaanpak bestrijding voortijdig schooluitval 2019 t/m 2022*.

Kern van deze visie is:

"In principe dient elke leerling van 5 tot 23/27¹ jaar een passend scholingsaanbod te ontvangen". Uitgangspunten zijn dat het recht op onderwijs en de behoefte van de jongere centraal staan en dat er sprake moet zijn van een doorlopende leerlijn voor jongeren van 5 tot 27 jaar.

Het landelijk vastgestelde recht op onderwijs van jongeren en de zorgplicht van de schoolbesturen is onder andere vastgelegd in de Wet Passend Onderwijs, de Leerplichtwet 1969 en de RMC- en VSV wet- en regelgeving. De mogelijkheden van de jongere staan centraal, maar de overheid en het onderwijsveld verwachten inzet en ook een directe betrokkenheid van ouders. Onderwijs is een recht en kan een jongere een beter toekomstperspectief bieden.

De kern van de aanpak van verzuim, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten is samenwerken. Daarbij moeten partijen, in het belang van de jongere, bereid zijn om over de grenzen van hun eigen taken en verantwoordelijkheden heen te kijken. Voor het Leerplein geldt in de aanpak van deze drie speerpunten het volgende:

- In de **verzuimaanpak** werken we niet alleen repressief maar ook preventief. Scholen zijn primair verantwoordelijk en kunnen verzuim ook eerder dan de wettelijke termijn van 16 uur melden bij DUO. Leerplicht en RMC pakken in elk geval de verzuimmeldingen op van jongeren van 5 tot 23 jaar, die 16 uur binnen vier

¹ De doelgroep voor RMC is de doelgroep van 18 tot 23 jaar. In samenwerking met Werk en Inkomen werkt RMC in de regio echter ook jongeren van 23 tot 27 jaar die in het kader van de Participatiewet een uitkering aanvragen.

aaneengesloten weken ongeoorloofd niet aanwezig zijn op school en die geen startkwalificatie hebben.

In de regio is bovendien al een aantal jaren een aanpak met de scholen voor VO en MBO van kracht. Hierbij vervullen leerplicht en RMC een preventieve rol bij verzuim van minder dan 16 uur in vier weken of bij veelvuldig te laat komen door jongeren.

Hiervoor worden zogenaamde preventieve spreekuren op de scholen uitgevoerd, waarbij de leerplichtambtenaar of de RMC-medewerker gesprekken met de jongere voert.

In december 2020 is in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond bestuurlijk een regionaal convenant schoolverzuim ondertekend. Ondertekenaars van het convenant zijn schoolbesturen PO en VO, de GGD, het CJG en de gemeenten (wethouders Onderwijs/Jeugd). In de komende jaren zal uitvoering gegeven worden aan dit convenant en zal de verzuim aanpak geïntensiveerd worden. Doel is om in 2024 een vermindering van het aantal verzuimmeldingen met 10% bereikt te hebben ten opzichte van het peiljaar 2018-2019.

- In de **aanpak van thuiszitters** richten wij ons vooral op het omlaag brengen van de duur van het thuiszitten (langdurig relatief verzuim). Er wordt ingezet op intensieve samenwerking met alle betrokken partners om een passend aanbod (leren/ werken/dagbesteding) voor jongeren tot 18 jaar te creëren. Wij sluiten hiermee aan bij het landelijk Thuiszitterspact door te streven naar het vinden van een alternatief voor de jongere. In december 2020 is in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond bestuurlijk een regionaal thuiszitterspact ondertekend. Ondertekenaars van het convenant zijn schoolbesturen PO en VO, het MBO, de samenwerkingsverbanden PO en VO, de GGD, het CJG en de gemeenten (wethouders Onderwijs/Jeugd). In de komende jaren zal uitvoering gegeven worden aan dit pact en zullen alle betrokken partners ernaar streven binnen drie

maanden een passend aanbod te doen aan de jongere (c.q. de ouders). Doel is om in 2024 een vermindering van het aantal thuiszittende jongeren met 10% bereikt te hebben ten opzichte van het peiljaar 2018-2019.

- Binnen de **VSV-aanpak** betekent de landelijke doelstelling concreet dat er in 2024 nog 500 nieuwe voortijdig schoolverlaters mogen zijn. Een vermindering van 10% ten opzichte van 2018-2019. De aanpak is steeds meer gericht op jongeren in kwetsbare posities. Daarnaast voor oud vsv-ers (jongeren die vóór het lopende schooljaar zijn uitgevallen en nog geen 23 jaar zijn). In de RMC-regio Zuid-Kennemerland en IJmond zijn vanaf 1 januari 2021 deels nieuwe aanvullende maatregelen uitgevoerd op basis van de *regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2021 t/m 2024*.

3 Aantallen jongeren

In de regio Zuid-Kennemerland wonen 33.735 jongeren van 5 tot 18 jaar, de leerplichtdoelgroep. De jongeren in IJmond van 18- zijn niet meegerekend, omdat deze gemeenten een apart leerplicht-verslag van uitvoering maken. In de regio Zuid-Kennemerland en IJmond wonen 20.111 jongeren van 18 tot 23 jaar, de RMC-doelgroep. Totaal gaat het dus om 53.846 jongeren in de regio. Dit zijn potentieel de jongeren die vanuit het Leerplein begeleid worden.

Tabel 1 **Aantal 5- tot 23-jarigen onderverdeeld naar schoolherkomst en sekse**
(NB: IJmond alleen 18-23)

De cijfers van het aantal jongeren in de regio, en ook de verzuimcijfers, worden gepresenteerd naar schoolherkomst van de jongere, conform de wijze waarop ook gerapporteerd wordt aan het Ministerie van OCW in de artikel 25 rapportage leerplicht.

Schooljaar 2021-2022							
	WPO	WEC	WVO	WEB	Onderwijs onbekend	Geen inschrijving	
Jongens 5-18	9.340	398	6.643	697	0	231	17.309
Meisjes 5-18	8.836	142	6.638	644	0	166	16.426
Subtotaal	18.176	540	13.281	1.341	0	397	33.735
Jongeren 18-23 Z-K'land	0	22	505	2.114	1	8.696	11.338
Jongeren 18-23 IJmond	0	23	256	2.324	4	6.166	8.773
Subtotaal	0	45	761	4.438	5	14.862	20.111
Totaal	18.176	585	14.042	5.779	5	15.259	53.846

WPO (Wet op het Primair Onderwijs): jongeren die onderwijs volgen op een basisschool of in het speciaal basisonderwijs

WEC (Wet op de Expertisecentra): jongeren die onderwijs volgen op een school voor speciaal onderwijs of op een school voor voortgezet speciaal onderwijs

WVO (Wet op het Voortgezet Onderwijs): jongeren die onderwijs volgen op een school voor praktijkonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs

WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs): jongeren die onderwijs volgen aan een instelling voor MBO (Middelbaar Beroepsonderwijs) of aan het VAVO (Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs)

Onderwijs onbekend: jongeren die wel staan ingeschreven bij een school, maar de school valt niet onder een van de vier hierboven genoemde onderwijssoorten, bijvoorbeeld omdat het gaat om particulier onderwijs. Geen inschrijving: jongeren die niet staan ingeschreven bij een van de hierboven genoemde onderwijssoorten. Bij jongeren onder de 18 jaar gaat het vaak om een vrijstelling van de inschrijvingsverplichting of om jongeren die voor hun 18 verjaardag een startkwalificatie hebben behaald. Bij jongeren tussen 18 en 23 jaar gaat het om jongeren die bijvoorbeeld werken, of die in beeld zijn bij RMC.

2 Van deze groep niet op een school ingeschreven jongeren tussen 18 en 23 jaar is rond de 90% reeds in het bezit van een startkwalificatie (7.523 jongeren in Zuid-Kennemerland, 5.505 jongeren in de IJmond).

Wanneer we de aantallen jongeren afzetten tegen de cijfers rondom verzuim, thuiszitten en uitval zien we direct dat het met veel jongeren goed gaat in het onderwijs. Slechts een beperkt aantal jongeren heeft extra begeleiding nodig om een diploma te behalen. Voor deze groep is specifiek beleid noodzakelijk om te voorkomen dat zij gaan verzuimen of thuiszitter of voortijdig schoolverlater worden.

Vrijstelling van de inschrijvingsverplichting

Kinderen en jongeren in Nederland staan ingeschreven op een school en bezoeken deze school tenzij er sprake is van een vrijstelling. Er is een aantal gronden op basis waarvan ouders vrijstelling kunnen krijgen van de verplichting hun kind in te schrijven op een school of instelling. Deze vrijstellingen worden aangevraagd bij de leerplichtambtenaar. Deze toetst of de aanvraag voldoet aan de door de wet gestelde eisen. In het geval van een aanvraag op grond van artikel 5 sub a is een onderzoek door een onafhankelijk arts onderdeel van de procedure.

1. Lichamelijke of psychische gronden (artikel 5 sub a)
2. Bedenkingen tegen de richting van de school (artikel 5 sub b)
3. Inschrijving bij een school in het buitenland (artikel 5 sub c)

Omdat wij uitgaan van het recht op onderwijs voor alle jongeren kijken wij, samen met de hulpverlening en de samenwerkingsverbanden, naar de mogelijkheden die er zijn voor jongeren die in aanmerking zouden komen voor een vrijstelling op grond van artikel 5 onder a. In de regio wordt met de partners gewerkt aan de doorontwikkeling van diverse onderwijs-zorgarrangementen.

Kijkend naar de cijfers in tabel 2 zien we dat zowel het aantal vrijstellingen op grond van lichamelijke of psychische gronden als het aantal vrijstellingen op grond van schoolbezoek in het buitenland is toegenomen.

Daarnaast bestaat voor kwalificatieplichtigen (16-/17-jarigen) nog de vrijstelling op grond van artikel 15, waarbij vrijstelling wordt verleend vanwege een “andere vorm van onderwijs” (bijvoorbeeld een opleiding bij een bedrijf). Ook in deze vrijstelling is een lichte toename te zien.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Naast de vrijstelling van de inschrijvingsverplichting kent de wet ook de vrijstelling van geregeld schoolbezoek. Feitelijk gaat het hier om verlof. Dit is mogelijk op twee gronden.

1. Specifieke aard van het beroep van een van de ouders (artikel 11f)
2. Gewichtige omstandigheden (artikel 11g)

In beide gevallen beslist de directeur over aanvragen die betrekking hebben op een periode tot en met tien schooldagen. Over aanvragen op grond van gewichtige omstandigheden van een periode van meer dan tien schooldagen beslist de leerplichtambtenaar.

Tabel 2 Aantal afgegeven vrijstellingen voor 5- tot 18-jarigen Zuid-Kennemerland

Wetsartikel	2020-'21	2021-'22
3a / 3b vervangende leerplicht	0	2
5 sub a vrijstelling, lichamelijke en psychische gronden	72	86
5 sub b vrijstelling, bezwaar tegen de richting van het onderwijs	22	23
5 sub c vrijstelling, schoolbezoek in het buitenland	33	65
11 sub g, verlof op grond van gewichtige omstandigheden	1	0
15 vrijstelling, volgen van ander onderwijs	50	58
Totaal	178	234

4

Activiteiten van het Leerplein

1. Verzuimaanpak

Het wettelijk kader voor leerplicht rondom schoolverzuim is strak. Scholen zijn verplicht (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim van 16 uur in vier weken te melden bij de leerplichtambtenaar. Wij hanteren in onze regio in principe dezelfde regel voor het melden van verzuim van jongeren van 18 jaar en ouder en er risico op uitval en het niet behalen van het diploma is.

Op grond van een verzuimmelding die de school via het verzuimloket van DUO doet, zal de leerplichtambtenaar/RMC-medewerker de jongere en/of zijn/haar ouders oproepen voor een gesprek. Indien nodig wordt bij de school geïnformeerd naar de achtergrond van de verzuimmelding. In het gesprek wordt geprobeerd de oorzaken van het verzuim te achterhalen. Er kunnen meerdere gesprekken plaatsvinden.

Qua afhandeling van het verzuim zijn er voor de leerplichtambtenaar op basis van de wetgeving verschillende mogelijkheden:

- Doorverwijzen naar of inschakelen van hulpverlenende instanties.
- Waarschuwing (ingeval van een eerste, lichte leerplichtovertreding).
- HALT afdoening, werk- of leerstraf (bijvoorbeeld bij veelvuldig te laat komen).
- Proces-verbaal inzenden naar het Openbaar Ministerie ter beoordeling van de rechter.

De RMC-trajectbegeleider heeft voor de afhandeling van verzuim alleen het eerste middel tot zijn beschikking.

In de tabel zien we dat het totale verzuimcijfer in het schooljaar 2021-2022 hoger ligt dan in het schooljaar 2020-2021. Ter

Tabel 3 **Aantal ongeoorloofd verzuim 5- tot 23-jarigen regio, onderverdeeld naar schoolherkomst** (NB: IJmond alleen 18-23)

Schooljaar 2020-2021							
	WPO	WEC	WVO	WEB	Onderwijs onbekend	Geen inschrijving	
Relatief verzuim	28	47	308	168	23	0	574
Relatief verzuim 18+ Z-K'land	0	1	10	282	1	0	294
Luxe verzuim	16	1	20	0	9	0	46
Absoluut verzuim (18-)	7	5	12	4	0	4	32
Subtotaal-23 ZK	51	54	350	454	33	4	946
Relatief verzuim 18+ IJmond	0	0	3	220	2	0	225
Totaal	51	54	353	674	35	4	1.171
Schooljaar 2021-2022							
	WPO	WEC	WVO	WEB	Onderwijs onbekend	Geen inschrijving	
Relatief verzuim	44	44	346	215	1	0	650
Relatief verzuim 18+ Z-K'land	0	0	13	261	4	0	278
Luxe verzuim	83	4	31	1	0	0	119
Absoluut verzuim (18-)	5	8	11	0	0	1	25
Subtotaal-23 ZK	132	56	401	477	5	1	1.072
Relatief verzuim 18+ IJmond	0	0	87	149	5	0	241
Totaal	132	56	488	626	10	1	1.313

vergelijking: in het laatste volledige schooljaar vóór Corona, 2018-2019, lag het totale verzuimcijfer op 1.498. In het schooljaar 2020-2021 daalde het aantal luxe verzuimen. Dat had alles te maken met de lockdowns tijdens de Coronamomstandigheden.

We zien dit cijfer in het schooljaar 2021-2022 weer stijgen naar 119. Het relatief verzuim is licht toegenomen, zowel in het primair als in het voortgezet onderwijs. In het MBO blijft het verzuim stabiel.

In de regio wordt gestreefd naar een reductie van schoolverzuim bij leerplichtige jongeren met 10%. Partijen hebben zich bestuurlijk gecommitteerd aan dit streven door het tekenen van een regionaal convenant schoolverzuim. Voor de uitvoerders van de diverse partijen die betrokken zijn bij schoolverzuim wordt een uitvoeringsagenda opgesteld waarin werkwijze en verantwoordelijkheden verder worden vastgelegd.

Verzuimspreekuren

Met alle scholen voor voortgezet onderwijs en alle vestigingen van het MBO in de regio zijn afspraken gemaakt over het houden van preventieve spreekuren. Hier worden jongeren al door de leerplichtambtenaar of RMC-trajectbegeleider gesproken bij enkele uren verzuim, maar wel nadat de school zelf eerst acties heeft ondernomen. In de gesprekken wordt geprobeerd te achterhalen wat de oorzaken van het verzuim zijn om vroegtijdig te kunnen ingrijpen. Daarnaast is het voorkomen van het oplopen van verzuim een van de uitgangspunten. Ook is het van belang dat leerplicht en RMC zichtbaar zijn op scholen.

HALT en proces verbaal (alleen leerplicht)

Leerplichtambtenaren die een bevoegdheid hebben als Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) mogen een HALT-verwijzing afgeven of een proces verbaal (PV) opmaken voor overtredingen van de leerplichtwet.

Een HALT-straf is altijd een leer- of taakstraf, waarbij de leerling moet aantonen zich aan gemaakte afspraken te kunnen houden. Lukt dat niet, dan wordt gesproken van een negatieve HALT-afdoening. In principe moet dan proces-verbaal worden opgemaakt tegen de jongere. Wanneer proces-verbaal wordt opgemaakt gaat een zaak het strafrechtelijke circuit in.

In geval van een proces-verbaal tegen een jongere voor relatief verzuim kan een zaak in het uiterste geval op zitting komen voor de rechter. Vaker wordt er een afdoening getroffen in een JOM-zitting (Jeugd Officiers Model). Een proces-verbaal kan worden opgemaakt tegen de ouder van een kind of jongere en vanaf de 12^e verjaardag ook tegen een jongere zelf.

Voor *luxie verzuim* van meer dan 1 dag en voor herhaald luxie verzuim (recidive) wordt door de leerplichtambtenaar altijd proces verbaal opgemaakt, tenzij kan worden aangetoond dat er sprake is van overmacht. Dit proces-verbaal wordt ingediend bij het Openbaar Ministerie en veelal volgt een schikking of een zitting bij de rechter.

Voor wat betreft het aantal opgemaakte processen verbaal in het schooljaar 2021-2022 is een stijging zichtbaar. Dit heeft bij het luxie verzuim te maken met de eerdere terugloop in aantallen PV's in het eerste volledige Corona-schooljaar, 2020-2021. Er was immers door lockdowns in Nederland en in het buitenland weinig of geen ruimte om buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan.

Tabel 4 Aantal HALT-afdoeningen en processen-verbaal naar soort verzuim (alleen 5- tot 18-jarigen), Zuid-Kennemerland

Aantal BOA's Leerplein	2020-2021			2021-2022		
	HALT	PV	Totaal	HALT	PV	Totaal
	9			9		
Relatief verzuim	20	29	49	31	32	63
Luxe verzuim	0	14	14	0	27	27
Absoluut verzuim	0	2	2	0	2	2
Totaal	20	45	65	31	61	92

Tabel 5 HALT en PV's naar afhandeling, Zuid-Kennemerland

	2020-2021					2021-2022				
	Leer- of taak- straf jongere	Boete ouders	Overig	Onbekend	Totaal	Leer- of taak- straf jongere	Boete ouders	Overig	Onbekend	Totaal
Relatief verzuim	21	0	9	19	49	34	0	6	23	63
Luxe verzuim	0	5	0	9	14	0	10	0	17	27
Absoluut verzuim	0	0	0	2	2	0	0	0	2	2
Totaal	21	5	9	30	65	34	10	6	42	92

-
- 3 HALT-afdoeningen zijn standaard leerstraffen, alle HALT-verwijzingen zijn dus onder dit kopje opgenomen.
 - 4 Onder overig wordt bedoeld een maatregel hulp en steun (bijvoorbeeld jeugdreclassering) of een sepot.

Voor wat betreft het aantal PV's en Halt-afdoeningen voor regulier relatief verzuim kunnen we constateren dat daar een lichte groei in waar te nemen is.

In de regio Zuid-Kennemerland en IJmond wordt gewerkt volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS), een methodiek waarin door Halt, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming en Ingrado (branchevereniging voor leer plicht en RMC) een aanpak wordt beschreven die langdurige schooluitval moet tegengaan. De MAS beschrijft een stappenplan bij vier routes van meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim. Het gaat om: vrijwillige jeugdhulp, HALT-straft, dwang in het civielrechtelijk kader, dwang in het strafrechtelijk kader. Bij verzuim met achterliggende problematiek staat de inzet van jeugdhulp voorop. Het werken conform de MAS heeft geleid tot een lagere inzet van HALT-straffen en processen verbaal omdat meer gezocht wordt naar oplossingen in het civiele kader (vrijwillig en drang). De beschermings tafels zijn hier een voorbeeld van. In sommige situaties is het opmaken van een proces verbaal echter nog steeds een uiterst middel om het doel (geregeld schoolbezoek door de jongere) te bewerkstelligen.

casus

Misverstand

Na het behalen van haar VMBO-basis beroeps diploma is de 17-jarige L. ingestroomd op het Nova College bij de opleiding Helpende Zorg en Welzijn, niveau 2. Ik trof haar op kantoor n.a.v. een verzuimmelding, gedaan door haar trajectbegeleider.

L. was erg enthousiast over haar opleiding. Ze vindt Campus Haarlem een leuke school, zit in een leuke groep en ze kan met de meeste docenten ook goed overweg. Na haar opleiding wil ze onderwijs-assistente worden op een basisschool. Misschien dat ze later nog de pabo-opleiding gaat doen.

Het gemelde verzuim van een week bleek te berusten op een misverstand. L. was ziekgemeld door haar vader bij de administratie, maar was niet op de hoogte dat zij zich elke dag opnieuw moest ziekmelden. L. wordt bijna 18 jaar. Ik leg haar uit dat het daarom voor mij geen zin heeft om haar naar Bureau HALT te sturen of om proces verbaal op te maken. Ik vertel haar wel dat Campus Haarlem, als het verzuimgedrag van L. aanhoudt, de mogelijkheid heeft om haar van school te verwijderen zodra ze 18 jaar is.

L. verzekert mij dat het niet zover zal komen en ik heb er vertrouwen in dat ik haar niet meer terug zal zien.

“

Bureau HALT

Op VSO Het Molenduin tref ik de 15-jarige, uit Syrië afkomstige A. Omdat er veel zorgen zijn om A. en er hulpverlening is betrokken bij het gezin wordt besloten het verzuimgesprek te voeren in aanwezigheid van alle betrokken partijen, de vader en een tolk i.v.m. de taalbarrière. Het gesprek verloopt moeizaam, omdat A. ongeïnteresseerd onderuit-hangt en ik de antwoorden er echt uit moet trekken. Hij loopt 2 dagen per week stage bij een Turks restaurant; de overige dagen moet hij naar school. A. verzuimt heel veel, zowel op stage als school. Hij geeft na veel aandringen aan dat hij veel werkt in het Turkse restaurant als hij niet op school is, maar ook soms de bus mist en dan gewoon naar huis gaat. Tegen vader zegt hij dat het niet belangrijk is en de volgende dag wel weer gaat. Dit gedrag wordt niet gecorrigeerd door vader.

Ik vertel heel duidelijk dat A. leerplichtig is en dat hij volgens rooster op school en stage wordt verwacht.

Bij aanhoudend verzuim ga ik hem doorverwijzen naar Bureau HALT. Ik vertel ook dat, als het verzuim oploopt tot meer dan 60 uur, ik hem niet meer naar Bureau HALT kan sturen maar Proces verbaal zal opmaken. A. en vader geven aan dat alles duidelijk is en ik geef de brochure van HALT mee. Het lijkt niet veel indruk te maken. Ik verstuur nog een waarschuwingsbrief met de gemaakte afspraken. Enkele weken later ontvang ik weer een verzuimmelding van de verzuimcoördinator van Het Molenduin.

Ik besluit om A. nu door te verwijzen naar Bureau HALT.

”

2. Thuiszittersaanpak

Sinds het schooljaar 2016-2017 worden, op basis van een gewijzigde definitie van thuiszitters, de volgende groepen als thuiszitter geregistreerd:

- Leer- of kwalificatieplichtige jongeren die zijn ingeschreven op een school en deze school *ongeoorloofd* 4 weken of langer niet bezoeken (langdurig relatief verzuim)
- Leer- of kwalificatieplichtige jongeren die niet staan ingeschreven op een school en geen vrijstelling van de inschrijvingsverplichting hebben vanuit de leerplichtwet (absoluut verzuim).

Bij de eerste groep gaat het om jongeren die *ongeoorloofd* langer dan vier weken niet naar school gaan. In dit cijfer zijn jongeren die (psychisch) ziek zijn niet opgenomen, bij hen is immers sprake van geoorloofd verzuim. Bij zieke leerlingen speelt de school een belangrijke rol, evenals de jeugdarts. Ook indien er twijfel is of het verzuim daadwerkelijk geoorloofd is schakelt de school de jeugdarts in. Op basis van het advies van de jeugdarts kan het verzuim alsnog als ongeoorloofd bestempeld worden, waarna een melding bij leerplicht volgt.

Regionaal is het streven om thuiszittende jongeren binnen 3 maanden een passend aanbod te doen. Partijen hebben zich bestuurlijk gecommitteerd aan dit streven door het tekenen van een regionaal thuiszitterspact. Voor de uitvoerders van de diverse partijen die betrokken zijn bij thuiszitters wordt een uitvoeringsagenda opgesteld waarin werkwijze en verantwoordelijkheden verder worden vastgelegd.

Tabel 6 Aantal thuiszitters (5- tot 18-jarigen) regio Zuid-Kennemerland en IJmond

	2020-2021			2020-2021		
	Z-K'land	IJmond	Totaal	Z-K'land	IJmond	Totaal
Aantal thuiszitter ⁵	55 ⁶	14 ⁷	69	53 ⁸	20 ⁹	73
> 3 maanden	48	14	62	41	18	59
Opgelost	18	6	24	11	3	14

-
- 5 Bij thuiszitten gaat het om twee groepen verzuimers:
 - de absoluut verzuimers, die op enig moment in het schooljaar niet ingeschreven staan op een school;
 - de langdurig relatief verzuimers, die ingeschreven staan bij een school maar deze school ongeoorloofd vier weken of langer niet bezoeken.
 - 6 Voor Zuid Kennemerland is de groep absoluut verzuimers 32, de groep langdurig relatief verzuimers 23.
 - 7 Voor de IJmond is de groep absoluut verzuimers 10, de groep langdurig relatief verzuimers 4.
 - 8 Voor Zuid Kennemerland is de groep absoluut verzuimers 25, de groep langdurig relatief verzuimers 28.
 - 9 Voor de IJmond is de groep absoluut verzuimers 9, de groep langdurig relatief verzuimers 11.

3. VSV-aanpak, RMC en aanpak jongeren in kwetsbare posities (JKP)

Aanvullende VSV maatregelen en VSV aanpak

Over de periode 2021-2024 zijn de aanvullende maatregelen vernieuwd. Deze maatregelen vinden hun basis in de vernieuwde doelstellingen van de *Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2021/2024* en hebben betrekking op drie categorieën te weten:

I. Verminderen van VSV

Uitgaande van de situatie van voor de Coronacrisis: vermindering van het aantal nieuwe VSV-ers met ruim 10% (van 584 naar 500) in 2024.

II. Vergroten percentage VSV dat een jaar later terug naar school gaat of aan het werk is

Uitgaande van de situatie van voor de Coronacrisis: de streefcijfers zijn dat 30% naar school van de VSV-ers terugkeert naar school en 30% naar werk wordt herplaatst.

Jongeren zijn (tijdig) in beeld en krijgen extra begeleiding aangeboden om terug te keren naar school of werk. Dit gebeurt in samenwerking met partners zoals het Werkplein, het Werkgevers-servicepunt/Leerwerkloket, afdelingen Werk en Inkomen, re-integratiepartners, het RMT (Regionaal Mobiliteitsteam) en partners op het terrein van dagbesteding.

III. Monitoren, ondersteunen en begeleiden van jongeren in kwetsbare posities

Monitoren en ondersteunen van jongeren in kwetsbare posities betreft met name jongeren vanuit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, de Entreeopleiding (MBO1), de basisberoepsgerichte leerweg van het VMBO en van de Internationale Schakelklas (ISK). Zij worden zo mogelijk begeleid naar een

vervolgopleiding, werk of dagbesteding.

Er is in onze RMC-regio in 2021-2022 ingezet op de volgende maatregelen:

- VO-trajecten: loopbaanoriëntatie VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs), ISK (Internationale Schakel Klas) trajecten in samenwerking met Praktijkonderwijs en met VSO
- Heroriëntatietrajecten MBO
- Plusvoorziening (trajectcoaches) MBO
- Startcollege MBO 1 en 2
- Stimuleren aanwezigheid studenten 18 op school
- Leerwerkmakelaars
- Aanvullend aanbod voor jongeren in kwetsbare posities

De gevolgen van de Coronacrisis op langere termijn op de te bereiken doelstellingen zijn niet duidelijk. Jongeren worden zo goed mogelijk in beeld gehouden.

Over 2021-2022 is het aantal nieuwe VSV-ers weer wat opgelopen. Dit is het landelijk beeld. In onze regio valt de verhoging mee, van 501 naar 517 voortijdig schoolverlaters.

De landelijke trend is dat het aantal nieuwe VSV-ers over de periode 2016 tot 2022 schommelingen vertoont en over het schooljaar 2021-2022 licht gestegen is. Dat is ook in onze regio het geval. Voor tijdig schoolverlaten is een hardnekkig probleem en om deze reden is opnieuw een aanvullende regeling van kracht. De extra VSV-maatregelen bewerkstelligen namelijk wel dat het aantal VSV-ers niet buitengewoon sterk stijgt. Dit is mede door de intensieve en gezamenlijke aanpak met de schoolbesturen en

andere partners bereikt.

Met de kernpartners vindt voor VSV en ook voor JIKP een aparte monitoring plaats per kalenderjaar.

Jongeren in kwetsbare posities

Vanaf 1 januari 2019 is aanvullende VSV wet- en regelgeving van kracht, waarbij de RMC-regio de regierol heeft in de aanpak van jongeren in kwetsbare posities. Dit zijn jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt die vanwege een bijzondere thuissituatie, gedragsproblemen en/of specifieke leerbehoeften kwetsbaar zijn en een verhoogd risico lopen ongediplomeerd uit te vallen uit het onderwijs. Uit de uitvoeringspraktijk blijkt dat de Multi-problematiek waarmee jongeren te maken krijgen toeneemt. Uit landelijk onderzoek is bekend dat een derde van de voortijdig schoolverlaters “overbelast” is, d.w.z. te kampen heeft met meerdere problemen in de privé- of gezinssituatie. Deze groep is vooral te vinden in het VMBO, PRO, VSO en MBO1. Jongeren in een kwetsbare positie zijn volgens de wettelijke definitie: jongeren tot 23 jaar die vanuit bepaalde onderwijs posities (pro, vso-profiel arbeidsmarkt en vervolgonderwijs, vmbo-basisberoepsgerichte leerweg, mbo-1) uit het onderwijs zijn gestroomd of zijn doorgestroomd naar of binnen het mbo (niveau 1 of niveau 2) in het daaropvolgende schooljaar.

Het streven is te komen tot een volledig sluitend vangnet in de RMC-regio, samen met de partners.

Mede met behulp van de aanvullende maatregelen zijn in het schooljaar 2021-2022 in totaal 872 jongeren in kwetsbare posities in beeld gebracht. Deze jongeren zijn voor een groot deel aan het werk (al dan niet met inzet van een re-integratiepartner) of hebben een uitkering op basis van de Participatiewet of Wajong. Anderen moeten worden toegeleid naar scholing, een leerwerktraject, werk of dagbesteding.

Een mooie toekomst als beveiligiger

In juni 2022 is XX naar mij doorverwezen via een leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar gaf aan dat XX wilde stoppen met haar huidige opleiding op een MBO school (Beveiligiger) en ze zou de opleiding intern op Schiphol bij G4S willen doen. XX was ten tijde van de aanmelding bij mij 17 en bijna 18 jaar. Na contact te hebben gehad met XX gaf ze aan dat ze een mail had gestuurd naar het desbetreffende bedrijf, maar er was geen reactie gekomen. Ik heb contact opgenomen met dit bedrijf en gevraagd om een reactie. Uiteindelijk een reactie gehad en XX kreeg ook een reactie, maar met verschillende boodschappen waar ze niet uitkwam. We hebben afgesproken op kantoor en samen contact gelegd met G4S. De medewerker die wij vervolgens spraken was welwillend en dacht ook mee. Hij heeft ervoor gezorgd dat alles helder werd voor XX en dat alles zo snel mogelijk in werking werd gesteld voor een sollicitatiegesprek. Helaas is XX na het sollicitatiegesprek afgewezen vanwege haar leeftijd en houding (nog te jong en mocht steviger in haar schoenen staan). De medewerker van G4S heeft nog wel andere bedrijfsopties meegegeven. XX heeft bij twee andere beveiligingsbedrijven gesolliciteerd en is uiteindelijk bij CTSN aangenomen. Niet lang daarna liep het een beetje vast voor XX, omdat ze niet uitgeschreven mocht worden van haar vorige opleiding volgens haar mentor, omdat ze nog 17 jaar was en nog geen nieuwe inschrijving had. Ik heb vervolgens contact opgenomen met de school en uitgelegd wat de situatie is. XX moest een aantal dagen na haar 18de verjaardag een basistraining volgen bij CTSN en zou na het slagen pas een contract krijgen. Vóór haar 18de verjaardag kon ze dus niets aanleveren. Dit heb ik naar haar oude school gemaild en daarin gaf ik ook dat XX zo goed bezig is geweest, dit echt wil, er ook voor gaat en dat ik toestemming geef om haar uit te schrijven. Let wel we hebben het hier over een tijdsbestek van vijf dagen voordat ze 18 jaar werd. Maar het is allemaal gelukt. Ze is uitgeschreven, staat nu ingeschreven bij MBO College Airport en gaat een mooie toekomst als beveiligiger tegemoet.

RMC

De RMC-aanpak (18-23 jaar) is een regionale aanpak die zich er met name op richt jongeren terug te geleiden naar onderwijs, waar mogelijk onderwijs dat leidt tot een startkwalificatie. Een startkwalificatie is niet voor alle jongeren haalbaar. Het streven is dan ook toe leiden naar beroepskwalificatie (certificaten, praktijkverklaringen), waar een startkwalificatie niet haalbaar is. In het schooljaar 2021-2022 zijn in totaal 1322 RMC-jongeren begeleid. Een groot deel van deze jongeren is herplaatst (zie tabel 7). Jongeren die zijn herplaatst kunnen opnieuw uitvallen. Ze worden dan opnieuw gemeld bij het Leerplein en worden door de RMC-medewerker begeleid en gemonitord. De aanpak geldt niet alleen voor de VSV-ers die in het lopende schooljaar uitvallen, maar ook voor de zogenaamde oud-VSV-ers (jongeren tot 23 jaar, zonder startkwalificatie, die op de peildatum van 1 oktober niet zijn ingeschreven bij een opleiding). Er zijn daarnaast 872 jongeren in kwetsbare posities, die worden gemonitord en begeleid voor zover zij niet in een traject zitten.

Binnen RMC wordt een aantal specifieke taken uitgevoerd:

- **Leerwerkmakelaar:** specifiek bedoeld voor jongeren die geen leerwerkbaan kunnen vinden of die deze plek verliezen tijdens de opleiding. De leerwerkmakelaar helpt deze jongeren bij het vinden van een werkgever. In totaal zijn in het verslagjaar door de leerwerkmakelaar van het Leerplein 58 jongeren gesproken, waarvan er 26 zijn herplaatst naar een BOL-plek BBL-plek (en soms via deze plek naar werk). De meeste jongeren zijn geplaatst in de sectoren techniek (6), detailhandel (3), welzijn en zorg (4) en logistiek (3).
- **Scholingsadviezen voor statushouders 23-27 jaar:** de RMC-medewerker spreekt de jonge statushouders en stelt voor hen een onderwijsadvies op dat wordt kortgesloten met de afdelingen Werk & Inkomen van de betreffende gemeente.

Jonge moeder (22 jaar) met 1 kind (2 jaar), werkloos en in de Bijstand

Mevrouw X gaf te kennen deel te willen nemen aan het Project Leren en Werken in de Zorg. Dit traject leidt op tot Helpende in de Zorg op MBO-2 niveau (startkwalificatie). Helaas kon deelname geen doorgang vinden, want de gemeente Haarlem (Sociale Zaken) wilde geen toestemming geven.

Knelpunt:

Mevrouw X is in de Bijstand en in de Schuldhulpverlening (na drie jaar onder curatele te zijn geweest, worden alle schulden kwijtgescholden). Na overleg met de curator krijgt zij geen toestemming omdat: een inkomen uit Bijstand is gegarandeerd en biedt de curator meer zekerheid dan een opleiding met een opleidingscontract. Het leer-/werkcontract wordt door de gemeente niet gezien als een 'vast inkomen'. Daarom gaf de gemeente geen toestemming voor dit traject, een traject

- waarmee aan een Startkwalificatie gewerkt kan worden
- waarmee met onmiddellijke ingang aan een MBO-2 opleiding kan worden begonnen
- waarmee een salaris wordt verworven
- op termijn mevrouw X duurzaam uit de Bijstand kan blijven

Helaas is het het RMC niet gelukt om de gemeente op andere gedachten te brengen.

- **Scholingsadviezen P-wet 23-27 jaar:** de RMC-medewerker spreekt de jongeren die een uitkeringsaanvraag in het kader van de P-wet doen en stelt voor hen een onderwijsadvies op dat wordt kortgesloten met de afdeling Werk- en Inkomen van de betreffende gemeente.

In Zuid-Kennemerland en IJmond zijn 137 scholingsadviezen in het kader van hun P-wet aanvraag uitgebracht.

Tabel 7 Zuid-Kennemerland en IJmond: totaal resultaat RMC naar JIKP, soort herplaatsing en soort RMC-er/JIKP-er

Herplaatsing naar	2021-'22 RMC			2021-'22 JIKP			Totaal RMC en JIKP
	Gemeld vóór verslagjaar	Nieuwe RMC-ers	Totaal	Gemeld vóór verslagjaar	Nieuwe JIKP-ers	Totaal	
Scholing	16	147	163	6	65	71	234
Combinatie werk en scholing		7	7		6	6	13
Stagetrajecten/WET	3	7	10		1	1	11
WEB rekenen en/of taal		2	2			0	2
Opvangvoorzieningen (incl. beschut werk)		9	9		21	21	30
Subtotaal herplaatst naar een vorm van scholing	19	172	191	6	93	99	290
Werk	22	314	336	9	116	125	461
Niet herplaatst	27	235	262	3	54	57	319
Zorg voorliggend	1	9	10		8	8	18
Subtotaal niet herplaatst naar scholing	50	558	608	12	178	190	798
Geen doelgroep (startkwalificatie, vrijstelling, aan het werk)	5	332	337	2	8	10	347
Overig (bijv. verhuisd)	4	2	6	3	8	11	17
Subtotaal overig	9	334	343	5	16	21	364
Nog in traject	8	138	146		59	59	205
Ketenpartner reïntegratie arbeidsmarkt	1	11	12	4	93	97	109
Uitkering (WW, Bijstand, Wajong)	1	21	22	2	30	32	54
JIKP - arbeid zonder bemiddeling			0	3	346	349	349
JIKP - geen contact gekregen			0	3	22	25	25
Subtotaal monitoring/in traject	10	170	180	12	550	562	742
Totaal	88	1.234	1.322	35	837	872	2.194

10 JIKP staat voor jongeren in kwetsbare posities. Deze groep is van rijkswege gedefinieerd en bestaat vooral uit jongeren afkomstig uit praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Ook de groep jongeren van Entree (MBO niveau 1) en van het VMBO basisberoepsgericht behoort hiertoe. De opdracht voor het RMC is deze doelgroep te monitoren en toe te (laten) leiden naar school, een leerwerktraject, werk of dagbesteding, afhankelijk van de mogelijkheden en wensen van de jongere.

11 Vanaf het schooljaar 2021-2022 toont deze tabel de "reguliere" RMC-doelgroep en de jongeren in kwetsbare posities in aparte kolommen. Een vergelijking met voorgaand jaar is hierdoor lastig.

5 Samenwerking

Onderwijs

De medewerkers van het Leerplein werken lokaal en regionaal intensief samen met partners, zowel op uitvoerend niveau, als op beleids- en bestuurlijk niveau. Het onderwijsveld in brede zin is dé partner voor leerplicht en RMC. Leerplichtambtenaren en RMC-trajectbegeleiders zijn bij verzuim en dreigende uitval vanzelfsprekende partners in de multidisciplinaire teams en in de kernteams/jeugdteams die op scholen georganiseerd worden. Daarnaast zijn er intensieve contacten met zorgcoördinatoren in het VO, met mentoren, studieloopbaanbegeleiders, schoolmaatschappelijk werkers en trajectcoaches op het MBO.

Zorg, WMO en Veiligheid

Ook met partners uit de keten van jeugdhulpverlening en uit de veiligheids- en justitiële keten wordt nauw samengewerkt:

- CJG-coaches, GGD/JGZ (schoolartsen), Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, de Jeugd- en Gezins beschermers, GGZ-instellingen.
- Afdelingen WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) van de verschillende gemeenten
- Veiligheidshuis, HALT, Openbaar Ministerie (OM), partners nazorg ex-gedetineerden

Werk en Inkomen

Participatiewet en toeleiding naar arbeid

Met name voor de jongeren in de 18leeftijd, maar ook voor 16-/17-jarigen uit het Pro, het VSO of MBO 1, wordt samengewerkt ten behoeve van toeleiding naar arbeid of dagbesteding. Het Leerplein werkt dan ook nauw samen met de afdelingen Werk en Inkomen van de diverse gemeenten, de Werkgeversservicepunten, re-integratiepartners uit de arbeidsmarktregio (IJmond Werkt!, Spaarne Werkt en Agros) en het Regionale Mobiliteitsteam (RMT).

Ook in het kader van de Participatiewet wordt nauw samengewerkt met de afdelingen Werk en Inkomen. Een jongere die een uitkering aanvraagt in het kader van de Participatiewet heeft in zijn/haar zoektermijn van vier weken een gesprek met een van de RMC-trajectbegeleiders, die op basis daarvan een scholingsadvies opstelt.

Tijdens de Corona-periode werd de zoektermijn van vier weken voor jongeren afgeschaft. Zij ontvingen zonder wachttijd een uitkering op grond van de Participatiewet. Jongeren met een scholings- of leerwerkvraag werden wel doorverwezen naar RMC. In 2022 is de wachttijd weer ingevoerd voor de meeste doelgroepen jongeren.

Stagebureau en Leren en werken

Ook de samenwerking met het Leerwerkloket, SBB (Stichting Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven) en het Stagebureau ligt op het gebied van arbeid. Deze partijen zijn partners voor de leerwerk-makelaars van het Leerplein en het MBO, die voor jongeren stageplekken, BBL-plekken en banen zoeken (o.a. op niveau 1). Ook werkt het RMC samen met de partners in het Regionale Mobiliteits team (RMT).

Jongerenwerk, WMO en Sociale (wijk)teams en andere partners

De medewerkers van het Leerplein werken ook samen met jongeren werkers en de sociale (wijk)teams in diverse gemeenten. Ook met organisaties als bijvoorbeeld stichting Bedrijf& Samenleving, JINC en Heliomare wordt samengewerkt. Het beleid en de uitvoering van de Wet Passend Onderwijs, de transformaties in het Sociaal Domein (Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Participatiewet) en de aanpak door Justitie zijn alle van invloed op het te voeren beleid in de bestrijding van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten en de aanpak van jongeren in kwetsbare posities.

Voor de begroting en de jaarrekening zijn de financiële stukken van de GR Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten beschikbaar, die jaarlijks in het voorjaar aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten worden voorgelegd met het verzoek hierop een zienswijze te geven. Na verwerking van deze zienswijzen en vaststelling door het gemeenschappelijk orgaan van de GR worden de financiële stukken toegezonden naar de provincie, die fungeert als toezichthouder op de gemeenschappelijke regeling.

6 Financiën

> Omdat
scholing
werkt!

www.leerplein-mzk.nl

T 023 5113660 E info@leerpleinmzk.nl

POSTADRES Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Deelnemende gemeenten:

Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede,
Velsen, Zandvoort opleiding Specialist Ouderengeneeskunde